Cheirostylis Blume 1825

Trên thế giới có chừng 50 giống, Việt nam có 14.

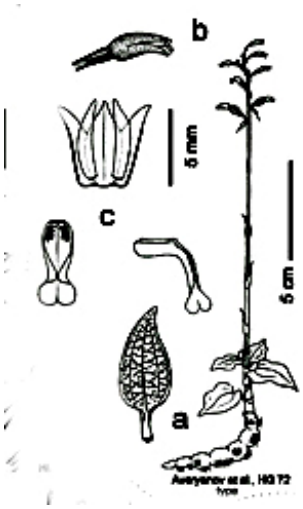

1 *Cheirostylis bipunctata* Aver 1996

Tên Việt:

Mô tả: Thạch lan, cao 10-25 phân, lá 2-4 chiếc, hoa to trên 1 phân, cánh hoa không mở rộng, mầu trắng hay xanh nhạt nở vào mùa Xuân.

Nơi mọc: Quản Ba, Hà Giang, Hà Nam Ninh.

Hình vẽ : Leonid Averyanov

2 *Cheirostylis chinensis* Rolfe 1895

Đồng danh: *Cheirostylis philippinensis Ames 1908; Cheirostylis taiwanensis Yamam. 1933.*

Ảnh: Đinh văn Tuyến

Ảnh: Nguyễn minh Đức

Ảnh: Nguyễn minh Đức

Tên Việt: Thủ thư (PHH), Trụ xẻ bắc (TH).

Mô tả: Địa lan hoăc phong lan rất nhỏ, lá 2-5 chiếc mọc sát đất. Dò hoa cao 20-25 phân, hoa 2-6 chiếc, to 1.25 phân, nở vào cuối Đông, đầu Xuân.

Nơi mọc: Lào Cai, Quảng Ninh.

3 *Cheirostylis cochinchinensis* Blume 1859

Đồng danh: *Cheirostylis taichungensis S.S.Ying 1990, Cheirosrylis flabellata.*

Ảnh: blog.roodo.com

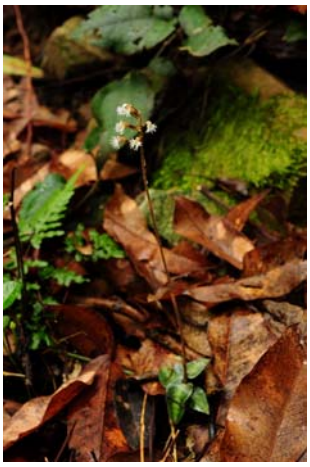

Ảnh: 89sky.net

Tên Việt: Thủ thư Nam bộ (PHH), Trụ xẻ quạt (TH).

Mô tả: Địa lan nhỏ lá 1-4 chiếc. Dò hoa cao 20-25 phân, hoa 1-10 chiếc, to 1-1.23 phân, nở vào mùa Đông.

Nơi mọc: Đà Nẵng, Đà Lạt.

4 *Cheirostylis cristata*

Tên Việt: Chưa có.

Mô tả: Địa lan hay thạch lan thân cao 14-17 phân, lá 2-5 chiếc hoa to 5-7 ly mầu trắng, nở váo mùa Xuân.

Nơi mọc: Tân Sơn, Phú Thọ.

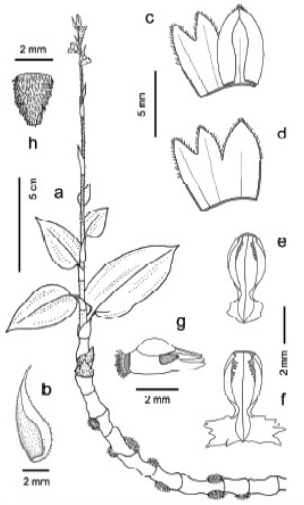

Fig. 2. *Cheirostylis cristata* Aver. a: Flowering plant. b:

Hình vẽ: Leonid Averyanov

5 *Cheirostylis filipetala* Aver. (2003)

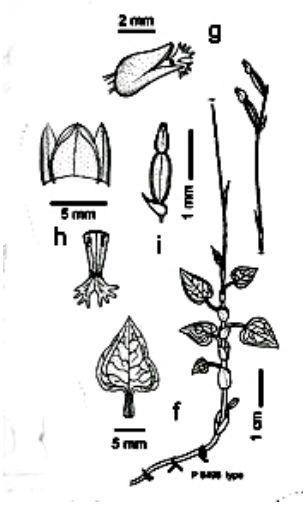

Tên Việt:

Mô tả: Phong lan nhỏ, thân cao 4 phân, lá 3-5 chiếc, dò hoa cao 5-9 phân , hoa 1-2 chiếc, to 1 phân nở vào mùa Đông.

Nơi mọc: Sa Thầy, Kon Tum.

Hình vẽ: Leonid Averyanov

Cheirostylis inabae Hayata 1914 - xin xem ***Cheirostylis octodactyla*** Ames 1907.

6 *Cheirostylis foliosa* Aver. (2007)

Tên Việt :

Mô tả : Thạch lan cao 10-16 cm, là 3-5 chiếc dài 6 cm, rộng 2.2

phân. Hoa từ 5-8 chiếc không mở có nhiều lông. Hoa nở vào mùa Thu

Nơi mọc: Mộc Châu, Sơn La

Ảnh: Leonid Averyanov

7 *Cheirostylis latipetala* Aver. & Averyanova (2006)

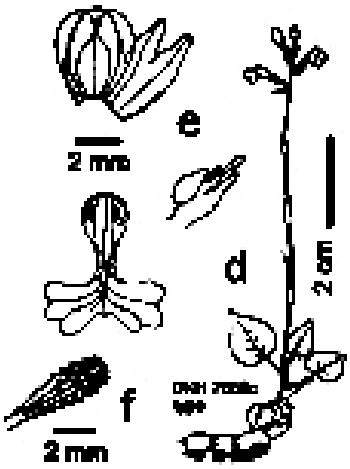

Hình: Leonid Averyanov

Ảnh: Leonid Averyanov

Tên Việt:

Mô Tả: Địa lan hay thạch lan nhỏ, thân cạo-20 phân, lá 1-5 chiếc mầu xanh đậm dài 2 phân. Dò hoa cao tới 22 phân, hoa 1-4 chiếc dài 5-6 ly, cánh hoa trắng nở vào mùa Đông. Xuân .

Nơi mọc: Na Rì, Bắc Cạn, Mèo Vạc, Hà Giang, Quan Ba, Sơn La.

8 *Cheirostylis marmorifolia* Aver. 2000

Tên Việt:

Mô tả: Thạch lan nhỏ bò trên mặt đá, lá 2-4 chiếc, dài 2 phân. Dò hoa cao 6-8 phân, hoa 1-2 chiếc, nở vào mùa Xuân.

Nơi mọc: Cao Bằng, Bắc Cạn, Sơn La.

Ảnh: Leonid Averyanov

9 *Cheirostylis octodactyla* Ames 1907

Đồng danh: *Cheirostylis inabae Hayata 1914; Cheirostylis oligantha Masam. & Fukuy. 1940.*

Tên Việt:

Mô tả: Địa lan nhỏ, lá 3-6 chiếc mọc sát đất. Dò hoa cao 10-12 phân, hoa 2-3 chiếc to 1 phân, nở vào cuối Hạ và mùa Thu.

Nơi mọc:

Ảnh: tbg.org.tw

10 *Cheirostylis serpens* Aver. (2005)

Tên Việt :

Mô tả: Phong lan hay địa lan nhỏ moc sát đất, lá mầu xanh ngọc thạch dài 7 ly, rộng 5 ly. Hoa 2-3 chiếc to 4 ly nở vào tháng 1-2.

Nơi mọc: Chợ Đồn Bắc Cạn, Quảng Bình.

Ảnh: Leonid Averyanov

11 *Cheirostylis spathulata* J.J. Smith, 1927

Đông danh: *Cheirostylis grandiflora sensu Gagnepain 1934.*

Ảnh: Orchid Species

Ảnh: Leonid Averyanov

Tên Việt:

Mô tả: Địa lan nhỏ, lá 4-6 chiếc mọc sát đất. Chùm hoa cao 12-16 phân, hoa 2-5 chiếc to 1.5-1.7 phân.

Nơi mọc: Tây Nguyên, Đồng Nai.

12 *Cheirostylis takeoi* (Hayata) Schltr. 1919

Đồng danh: *Cheirostylis anomala Ohwi 1954; Cheirostylis eglandulosa Aver. 1996 publ. 1997; Cheirostylis tairae (Fukuy.) Masam. 1964.*

Ảnh: Orchid species

Tên Việt:

Mô tả: Địa lan nhỏ, lá 5-6 chiếc rung hoăc héo lá khi có hoa. Dò hoa cao 10-18 phân, hoa 2-5 chiếc, to 5 ly nở vào mùa Xuân.

Nơi mọc: Cao Bằng, Hà Giang, Bắc Cạn.

13 *Cheirostylis thanmoiensis* (Gagnep.) Ormerod (2002)

Chưa tim thấy hình ảnh.

Tên Việt:

Mô tả: Địa lan, thân cao 6-8 phân, lá hình tam giác dài 1.2-1.7 phân. Dò hoa cao 3-4 phân, hoa 3-4 chiếc to 8 ly .

Nơi mọc: Lang Sơn.

14 *Cheirostylis yunnanensis* Rolfe 1896

Đồng danh: *Cheirostylis josephi Schltr.1921.*

Ảnh: Orchid species

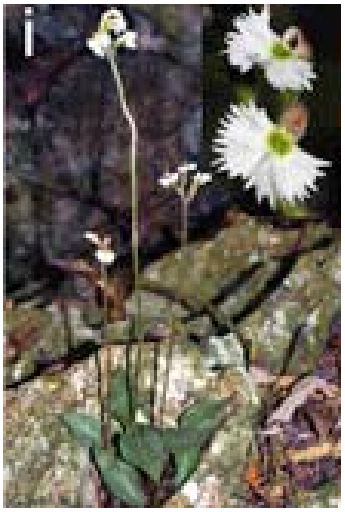

Ảnh: Leonid Averyanov

Tên Việt:

Mô tả: Địa lan nhỏ, lá 2-5 chiếc. Dò hoa cao 10-13 phân, hoa 2-4 chiếc, to 1-1.5 phân, nở vào mùa Xuân.

Nơi mọc : Cao Bằng, Lạng Sơn, Quảng Ninh.